

Agrotehničke i zaštitne mere u proizvodnji sadnica u ranom proleću

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 27.02.2021 Брой: 2/2021

Главни штеточиоци за период:

Пропадање клијанаца

Тли

Коренове гљивице

Ровичица

Пропадање клијанаца

Истинито пропадање

Узрочници: *Phythium*, *Phytophthora*, *Rizoctonia*, итд.

Симптоми:

Код гушћих, нежнијих клијанаца гајених на вишој температури и влажности, уочава се труљење стабла одмах изнад површине земље или нешто испод ње;

Узрочници се јављају у асоцијацији. Нарочито јако се размножавају у влажној земљи богатој органском материјом, на температури око 25 степени и непотпуној светлости.

Лажно пропадање

Узрок: Неинфективни поремећај

Симптоми:

У пределу кореновог врата и нешто изнад њега, стабло постаје кончано танко и биљка полеже;

Оштећена ткива су сува;

Кроз оштећено место могу продрети сапрофитни организми;

Јавља се на високим температурама, суши и прегревању површине земљишта;

Најпре се појединачне биљке "секу". Затим се болест шири на суседне биљке, формирајући жаришта оболелих биљака. Касније оне се осуше и у леји остају празна места;

Пропадање може да нападне и старије клијаначке биљке. Код њих, кора у основи стабла одумири без утицаја на проводне снопиће. Такви клијанци не увену одмах, већ престају да расту и после извесног времена увену и осуше;

Гушћи, прерасли и нежнији клијанци су јаче погођени пропадањем;

Код паприке, штета од ове болести је већа при високој влажности ваздуха и растућим температурама;

Повећану осетљивост на болест имају и биљке једнострано снабдеване азотом, нарочито када се гаје при непотпуној светлости.

Сузбијање:

Сејање семена оптималне густине;

Дезинфекција семена препаратом Flowsan FS - 180 ml/100 kg семена против земљишних патогена код парадајза;

Подизање клијанаца у дезинфикованим стајпско-земљишним смешама;

За дезинфекцију земљишта (у одсуству биљака) у челичним-стакленим објектима, против коренових гљивица, земљишних патогена и семена корова може се користити препарат Nemasol 510 – 8-10 l/ha, при чему се већа доза примењује тамо где доминирају земљишни патогени. Примењује се помоћу апликатора уз ваљање, као и кроз системе за наводњавање кап по кап, након чега следи ваљање или покривање полиетиленом;

После ницања, у објектима за гајење треба одржавати оптималну температуру (18-20°C) и влажност земљишта од око 70% пољског капацитета;

Наводњавање треба обављати мањим количинама воде како би се избегло краткотрајно затапање праћено дуготрајном сушом;

Разлика између температуре земљишта и ваздуха не би требало да прелази 6-8 °C;

Редовно проветравање објекта за гајење и засенчење када је то потребно;

Превентивни третмани клијанаца могу се обављати сваких седам дана у фази котиледона код повртарских усева бакарним фунгицидима. При појави пропадања, оболеле биљке се уклањају, жаришта се третирају (спаљују) 3% раствором бакарног сулфата или амонијум нитрата, смањује се наводњавање, а здраве биљке се третирају овлашћеним системским фунгицидима.

Тли – фамилија Aphididae

Симптоми:

Као последица храњења, изазивају хлоротске мрље и деформацију листа, застој у расту и увенуће биљака;

Контаминација лишћа "медљом" коју излучују тли;

Тли су такође преносиоци опасних вирусних болести.

Сузбијање:

При откривању чак и једног примерка у лејама са клијанцима, мора се извршити тренутни третман једним од регистрованих производа за заштиту биља;

Последњи третман се обавља непосредно пре пресађивања клијанаца на поље;

Уништавање коровске вегетације око и у лејама, која обезбеђује повољно окружење за преживљавање и извор вирусне инфекције;

Прскање регистрованим афицидима.

Коренове гљивице – *Meloidogyne spp.*

Симптоми:

Формирање натеклина и деформација на корену биљака, које се називају гале;

Поремећен проток сока у биљкама, смањено узимање воде и хранљивих материја из земљишта;

У случају јаке инфестације, долази до застоја у расту, жутила листова и увенућа;

Исказивање симптома на надземним деловима зависи од густине нематода у земљишту и од агроклиматских услова (температура, влага, тип земљишта, итд.).

Сузбијање:

Анализа земљишта површина намењених за подизање клијанаца и поврћа;

Коришћење отпорних сорти;

Дезинфекција земљишта намењеног за производњу клијанаца регистрованим нематацидима против коренових гљивица код повртарских култура у заштићеном простору.

Ровичица – *Grillotalpa grillotalpa*

Симптоми:

Штетник напада све повртарске културе гајене у лејама, стакленицима и на отвореном пољу.

Презимљавајући примерци постају активни у пролеће када се време загреје, а у објектима за производњу клијанаца могу се наћи већ у фебруару.

Сузбијање:

Правилна обрада земљишта ради уништавања ходника и гнезда ровичице, као и ради уништавања њених различитих стадијума развоја;

Коришћење мањих површина са воденим замкама закопаним у земљу до горње ивице посуде или расипање гомила стајпског ђубрива, где се штетник нагомилава;

Примена регистрованих готових мамаца.

Бељина мува – *Suilia lurida*

Штета:

Ларва наноси штету бушењем у стабло, затим се креће према луковици, где наставља да се храни;